

Discourse Dombos

Fiatal vajdasági szerzők írásaiból

CSERNÁK PÉTER

A lendület eleje

Úgy volt, hogy a sáfrány várni fog a vasútállomáson, mert én addig még soha nem jártam domboson, de aztán mégis csak a gábor meg a dénes jöttek ki elébem, a sáfrány ugyanis nem ért rá, mert csak azzal a feltétellel engedték meg neki, hogy továbbra is megtarthassa a szokásos szombat délutáni összejöveteleket az ifiotthonban, ha utána még segít előkészíteni a szerkót a didzsihez, mert ahhoz aztán igencsak értett, hiszen előtte évekig pincér volt a tarcal kocsmában, ahol neki kellett felügyelni a póker-automatákat, s péntekenként a d.j.-nek is ő segített összebarkácsolni a felszerelést a dance-höz, ami nem szólt ugyan valami jól, de hát nem is a sing-sing vagy a haligali közönséget kellett volna elkápráztatniuk, és akkoriban péntekenként az ifiben a színjátszók tartottak próbát, úgyhogy még helyben sem volt konkurencia, meg háromnegyed-literes söröket is csak náluk lehetett kapni a környéken. Én persze erről csak hallomásból tudok, hisz akkor még alig ismertem dombosiakat, hacsak a pétert nem számítjuk, aki a regionális rádiónál volt külsős, s egyszer együtt utaztunk a bári vonaton – mondhatnám, akkor báriztuk egymást először, de nem mondom, mert egyesek még modorosnak tartanák, hogy kopírozom a dénes szóhasználatát –, ám a színjátszókról a péter is csak később beszélt nekem, amikor meghívott, hogy olvassak fel a falusi béke-ünnepségen, amit a helyi békeaktivisták abból az alkalomból szerveztek, hogy működésük több mint másfél év alatt az országban uralkodó általános közhangulat ellenére sem történt etnikai összetűzés a faluban.

A sáfrány persze nem tudott kijönni elébem, s szerencse, hogy a gáborral már máskor is volt alkalmam összefutni; főleg az egyetemen, ott is leginkább a kávéházban, de egyszer – még gólya korunkban – együtt izgultuk végig a Kovács honvédelmi vizsgáját. Hát mit mondjak? Az sem volt macskakövhögés: ahogy a kelet-nyugati csapásirányok természetét ecsetelve megpróbálta teljesen magára öltetni a féllábú puszity tanár úr, vagy elvtárs (már nem emlékszem pontosan, hogyan is kellett az öreget szólítanunk; valószínűleg drúzse jospinak), elvtárs-horizontját; első tétel: a háború a politika folytatása más eszkö-

zökkel. Szóval a gáborral már volt szerencsém összefutni máskor és máshol is – bár nem sejtettem róla, hogy ő is dombosi –, így nem is lepődtem meg igazán, amikor az elektromosról leszállva (ami persze menetrend szerint késett) úgy tűnt, nem várt rám senki és semmi, és ezt szó szerint kell érteni, mivelhogy legalább azon ütköztem meg, hogy nincs meg a falu, pedig én a kalauzt külön megkértem, hogy szóljon, amikor le kell majd szállnom, hiszen még sohasem sem jártam addig a környéken, mi több – bár sűrűn utazom ezen a vonalon, ami nem csoda, hisz mondhatni ez az egyetlen működő észak-déli vasútvonal az országban – eddig még egyszer sem figyeltem fel a helynévtáblára. DOMBOS. A falu létezésében persze mindig is kételkedtem, mert nem igaz, hogy létezhet emberlakta, élő település ilyen jellegtelen, történelemtől érintetlen névvel; azt gondoltam, hogy csak a sáfrány találta ki, hogy ugrasson engem, a hülye kis urbánus barmot.

A kalauz persze csak az utolsó pillanatban szólt, jóval azután, hogy hangos sziszegés közepette kettévált a vagonajtó (DOMBOS); mire ráeszméltem, hogy tulajdonképpen megérkeztem, akkorra már a ki- illetve hát a bejáratot teljes szélességében be- illetve kitöltötte két, hatalmas cekkerekkel felszerelkezett, idősödő asszonyság, s bármennyire is igyekeztem, nem tudtam átvergődni a húsos perszónákkal kitömött szvetterek és a befőtthalmokkal megrakott cekkerek előtt tornyosuló tömegén, a vonat pedig már sípolt is, ami által bizonyára azt akarta tudatni velem, hogy igyekezzek, mert már indulnia kéne tovább. A helyzet teljesen reménytelennek tűnt, ám a kalauz ekkor megnyomta a vagon ellenkező oldalán lévő ajtó nyitógombját és letuszkolt a lépcsőn (csipkedd magad aranyoskám, mert még a nyakamon találsz maradni). Nem elég, hogy a lépcsők elfogytával még egy ideig nem fogtak talajt a lábaim, de a kavicságyra való huppanást követően is csúsztam még egy jó métert, és csak az utamat álló bokornak köszönhetően tértem magamhoz egy pillanatra az ijedségből, hogy a következő másodpercben újra elszörnyedjek, mivel köztem és az alatt elterülő lapos táj között vagy tíz méter szintkülönbséget véltem felfedezni. A sáfrány pedig nem volt sehol.